

Endret praksis for særfradrag ved store sykdomskostnader ved tannbehandling

Utgifter til tannbehandling vil normalt ikke bli regnet som kostnader vedrørende varig sykdom eller svakhet og dermed heller ikke gi rett til særfradrag. Dette skyldes blant annet at utgifter til tannbehandling ofte skyldes manglende vedlikehold/tannstell. Det gis derfor normalt ikke særfradrag for utgifter som skyldes nedsatt tannhelse på grunn av karies. Likevel gis det særfradrag som følge av sykdom i munnhulen. Skatteetaten har for 2009 presisert hva som regnes som sykdom i forbindelse med tannbehandling. Skatteetaten synes nå å legge definisjonen i forskrift av 13. desember 2007 nr 1412 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling utført av tannlege (Helse og omsorgsdepartementets «Gule hefte») til grunn for hva som anses som sykdom. De tilfeller som tidligere var omtalt særskilt i Lignings-ABC vil også kunne gi rett til særfradrag nå.

Særfradrag ved sykdom eller svakhet

Skattelovens § 6–83 har regler om særfradrag for skattytere som har usedvanlig store sykdomskostnader. Ifølge lignings-ABC må følgende hovedvilkår må være oppfylt for å kunne kreve slikt særfradrag:

- Det må foreligge varig sykdom eller svakhet
- Sykdommen eller svakheten må foreligge hos skattyter selv eller noen han/hun forsørger
- Skattyter må ha blitt påført usedvanlig store kostnader

- Det må foreligge årsakssammenheng mellom sykdommen/svakheten og kostnadene

Spesielt om tannbehandling

Lignings-ABC har som nevnt et eget punkt som omhandler særfradrag for tannbehandling. Her vises det til at folketrygden yter stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom, i henhold til forskrift og satser fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet. Et eventuelt særfradrag beregnes med utgangspunkt i utgifter pasienten har ut over disse satsene som dekkes ved trygderefusjoner.

Det nye er at Skatteetaten nå viser direkte til definisjonen av sykdommer i § 1 i forskrift av 13. desember 2007 nr 1412 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling utført av tannlege. Her angis i 14 punkter hvilke tilstander/tilfeller som det gis trygdestønad ved. Forskriften er sendt alle tannleger som vedlegg til Tidende og forutsettes kjent. Forskriften kan også finnes på NTFs nettsider.

Bruksisme, som tidligere var nevnt særskilt, vil omfattes som patologisk tap av tannsubstans. Tannkjøtt sykdommer og manglende tanndannelse vil også omfattes av de 14 punktene.

Utskiftning av amalgamfyllinger vil også fortsatt kunne gi rett til særfradrag der utskiftningen er nødvendig som følge av reaksjoner mot tannrestaureringsmaterialer.

Den enkelte tannlege er ansvarlig

for å vurdere hvorvidt en bruker har krav på stønad i medhold av folketrygdloven § 5–6. Videre er tannlegen ansvarlig for at behandlingen er innenfor rammene av nødvendig og forsvarlig tannbehandling. Tannlegen må kunne dokumentere sine vurderinger, og pasientjournalen skal inneholde alle de opplysninger som er relevante og nødvendige, jf. helsepersonellovgivningen med tilhørende forskrifter.

Skatteetaten forutsetter som nevnt at skattyters tilstand faller inn under § 1 i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom for at det skal gis særfradrag.

Minimums- og maksimumsgrense

Særfradrag gis bare der sykdomskostnadene i løpet av inntektsåret utgjør minst kr 9 180. Det er summen av sykdomskostnadene knyttet til skattyter selv, ektefelle og/eller andre han forsørger som minst må utgjøre kr 9 180. Særfradraget knytter seg til de utgifter som pasienten ikke får dekket via trygderefusjoner. Eventuelle utgifter som skattyter har utover de fastsatte takstene, må dekkes av skattyter selv. Dersom pasientens egenbetaling (summen av egenandel og mellomlegg) overstiger kr 9 180 i et inntektsår, vil beløpet kunne være fradragberettiget.

Når skattyteren har krav på særfradrag, skal særfradraget settes til de faktiske merkostnadene på grunn av sykdommen/svakheten. Det er ingen

---

begrensning oppad for særfradragets størrelse.

Dokumentasjon

Pasienten vil ofte bli bedt om å dokumentere sitt krav på særfradrag. Skatteetaten ber da pasienten om å legge frem kvittering og opplysninger om diagnose, takstnummer, dato for utført behandling samt kopi av skjema for tannbehandling etter § 5–6 fra HELFO.

Rimelighetshensyn

Det er fremdeles slik at dersom krav om fradrag for utgifter til tannbehandling nektes, så kan forholdet likevel gi grunnlag for at skatten reduseres av rimelighetshensyn. Ligningsloven § 9–12

sier at når det på grunn av særegne forhold må antas å ville virke særlig ubillig overfor en skattyter å kreve at han skal betale hele skatten, kan den som treffer avgjørelse om ligningen innberette forholdet til det utvalg som er nevnt i skattebetalingslovens § 42, og foreslå at skatten blir satt ned eller ettergitt.

Betydelige og uventede utgifter til nødvendig tannbehandling kan da sammen med andre faktorer gi grunnlag for å anmode om nedsettelse av skatten. Andre faktorer vil typisk være dårlig økonomi, andre uforutsette utgifter eller sykdom. Dette kan det være greit å minne pasienten om.

Utvidelse

At skatteetaten nå legger samme definisjon av sykdom til grunn ved avgjørelse av om det er rett til særfradrag som hvilke sykdommer som gir rett til trygdestønad, synes å innebære en utvidelse av grunnlaget for å kreve særfradrag ved store sykdomsutgifter som følge av tannbehandling. Dersom dere ser at Skatteetatens nye presiseringer gir uheldige utslag tar vi imot kommentarer.

*Dag Kjelland Nilsen,
advokatfullmektig, NTF*